

HALDEN KOMMUNE SENTRALADMINISTRASJON
Postboks 150
1751 HALDEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anniken Kvam, 32266615

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2025 - Halden kommune

**Halden kommune ikke avvik fra krav i tillatelse eller forurensningsregelverket i
rapporteringsåret 2025.**

Halden kommune har gjentakende mangelfull rapportering for slambehandlingsanlegget.

Vi tar egenkontrollrapporten og årsrapporten for rapporteringsåret 2025 til etterretning.

**Kommunen skal betale et gebyr på 10 600 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapportene.
Miljødirektoratet vil ettersende faktura.**

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapporter for Halden kommune sitt avløpsnett,
Remmendalen avløpsrenseanlegg og Remmendalen slambehandlingsanlegg.

Avløpsnett til Remmendalen avløpsrenseanlegg

Halden kommune har rapportert at avløpsnettet til Remmendalen avløpsrenseanlegg har 18
installerte regnvannsoverløp i fellessystem og 74 installerte nødoverløp. Halden kommune
rapporterte om 21 installerte regnvannsoverløp og 71 installerte nødoverløp i 2024.

Kommunen har i skjemaet for årsrapportering beregnet at 45 739 m³ urensset avløpsvann og 74 kg
fosfor ble sluppet ut til lokale resipienter ved overløp på avløpsnettet i 2025. Resipientene som har
mottatt størst mengde (m³) urensset avløpsvann i rapporteringsåret er Tista, Osbekken og
Schultzebekken. Innrapportert vannmengde (m³) og fosfor (kg) sluppet ut via overløp er noe
redusert sammenlignet med rapporteringsåret 2024, da det ble rapportert om 50 193 m³ urensset
avløpsvann og 82 kg fosfor sluppet ut via overløp.

Vi gjør oppmerksom på at det i Altinn er lagt inn data som tilsvarer en vannmengde på 44 832 m³ i
overløp fra avløpsnettet i 2025. Dette er tilnærmet likt det som er lagt inn i skjemaet for

årsrapportering, men vi ønsker at disse tallene samsvarer helt og ber derfor kommunen om å kvalitetssikre dette til neste års rapportering.

Halden kommune rapporterer at det er 30 099 innbyggere og 550 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet i 2025. Dette er en reduksjon på 255 innbyggere og 6 fritidsboliger sammenlignet med fjoråret. Samtidig opplyser kommunen i skjemaet for årsrapportering at det er 56 nye abonnenter som er blitt tilknyttet i løpet av rapporteringsåret.

I skjemaet for årsrapportering opplyser kommunen om at avløpsnettets virkningsgrad i 2025 er beregnet til 99,9 %. Videre rapporteres det om at ca. 1 % av tettbebyggelsens totale tilførte vannmengde har blitt sluppet ut via driftsoverløp i 2025. Statsforvalteren gjør oppmerksom på at det i nye tillatelser stilles krav til dokumentasjon av virkningsgrad for avløpsnettet, samt at utslipp på grunn av feil på avløpsnettet, stans i pumpestasjoner og liknende ikke skal redusere virkningsgraden i avløpsnettet med mer enn 5 %, og deretter 3 % etter en viss tid. Videre stilles det krav til at den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke skal være over 2 %.

I årets rapporteringsskjema har Statsforvalteren inkludert spørsmål om beregnet/estimert virkningsgrad og vannmengde sluppet ut via driftsoverløp. Det finnes per i dag ingen standard metode for å beregne virkningsgrad. Vi bruker derfor årets rapportering til å samle inn data for å få bedre oversikt over omfanget av overløpsutslipp og lekkasjer, samt vurdere om kommunene kan beregne virkningsgrad på en nyttig måte. Kravet til andel driftsoverløp skal bidra til å redusere bruk av overløp og stimulere til oppgradering av ledningsnett. I første omgang brukes også rapporteringen til å kartlegge hvor stor del av overløpene som er driftsoverløp i regionen.

Remmendalen avløpsrenseanlegg

Det er for 2025 rapportert at Remmendalen avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 4 575 704 m³ avløpsvann og at 6 412 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Avløpsvann i overløp utgjør 0,14 % av alt vann inn til rensesanlegget. Dette er en økning fra i fjor, da andelen avløpsvann i overløp utgjorde 0,025 %. Dette tilsvarer en økning i mengde urensset avløpsvann til resipient fra 1 331 m³ i 2024 til 6 412 m³ i 2025. Samtidig viser innrapporterte tall at avløpsrenseanlegget har mottatt og behandlet betydelig mindre mengder avløpsvann enn i 2025.

Anleggets dimensjonerende kapasitet er oppgitt å være 42 000 pe (BOF₅). Kommunen har rapportert at målt maksukebelastning for 2025 er 41 775 pe (BOF₅). Statsforvalteren påpeker at dersom dimensjonerende kapasitet overskrides, kan overholdelse av renskrav bli vanskelig. Vi understreker at kommunen må sørge for at de ikke tillater påslipp til avløpsrenseanlegget som gjør at kravene i utslippstillatelsen ikke kan overholdes.

Remmendalen avløpsrenseanlegg har årlig beregnet renseeffekt på 94,87 % og klarer dermed renskravet for fosfor på 90 % i gjeldende tillatelse.

Remmendalen avløpsrenseanlegg klarer sekundærrensekravet for BOF₅ og KOF_{CR} i rapporteringsåret.

Det er tatt inn- og utløpsprøver på tungmetaller og miljøgifter i rapporteringsåret. For rapporteringsåret 2025, har mengden kvikksølv økt betydelig i både innløp og utløp fra rensesprosessen. Statsforvalteren ba derfor om tilbakemelding fra kommunen på økningen i kvikksølv i epost 30.04.2026. Halden kommune har gjennomgått innsendte data og bekrefter at tallene som er rapportert inn stemmer. Kommunen opplyser om at det er tatt totalt seks prøver, hvor fire av prøvene er under 0,1 µg/l inn og tre av prøvene er under 0,005 µg/l ut. Kommunen

påpeker at tallene har såpass lave tallverdier, at små variasjoner i analyseunøyaktighet gjør store utslag på årsmengde. Kommunen mener at høye verdier antagelig skyldes analysevariasjoner. Kommunen opplyser om at de ikke er kjent med nye kilder til kvikksølv som tilføres anlegget. Kommunen mener at målte verdier på prøve 18.06.2025 antagelig skyldes feilanalyse som ikke er blitt fanget opp. Kommunen kjenner ikke til årsaken til høye verdier målt 02.12.2025.

Halden kommune opplyser om at det er registrert avvik i rapporteringsåret. Dette gjelder utkobling av brannspjeld og klage på støy/lukt og gassalarm. Det er noen tette ledninger som er blitt spylt opp. Statsforvalteren har ikke mottatt varsel om planlagte eller akutte utslipp i rapporteringsåret.

Remmendalen slambehandlingsanlegg

Remmendalen slambehandlingsanlegg har i 2025 mottatt og behandlet 1 165 tonn avløpsslam (TS). Dette tilsvarer samme mengde som ble mottatt og behandlet ved anlegget i 2024. Anlegget behandler slam fra eget avløpsrenseanlegg, andre avløpsrenseanlegg i egen kommune og Aremark kommune.

Halden kommune har i egenkontrollrapporten for 2025, levert inn tall som ikke samsvarer. Som følge av purring fra Statsforvalteren, endret kommunen innrapporterte tall for anleggets kapasitet etter frist for innlevering. Samme forhold ble påpekt også i 2024, der kommunen rapporterte om en kapasitet på 831 TS/år og etter spørsmål ga skriftlig tilbakemelding om at beregnet kapasitet egentlig er på 2 555 tonn TS/år. I ettersendt epost til årets rapportering informerer kommunen om at slambehandlingsanlegget mottar maksimalt 99 m³ slam per døgn til råtnetanker med et gjennomsnittlig tørrstoffinnhold på 4 % og at dette tilsvarer ca. 36 135 m³ slam per år og ca. 1 445 tonn TS/år. Kommunen endret derfor anleggets kapasitet til 1 445 tonn TS/år for 2025. Kommunen oppgir at 672 tonn TS er disponert til jordbruksarealer, og at dette slammet er innenfor kvalitetsklasse 0, I eller II. Det rapporteres også om at 193 tonn TS er lagt på eget lager.

Statsforvalteren ser alvorlig på gjentakende feilrapportering om behandlingskapasitet ved slambehandlingsanlegget og forventer at innrapporterte tall kvalitetssikres tilstrekkelig før neste års rapportering.

Halden kommune har rapportert at de i 2025 er produsert 323 989 normal kubikkmeter biogass. Av dette er 196 628 normal kubikkmeter brukt til interne formål, 122 893 brukt til produksjon av elektrisitet og 4 468 normal kubikkmeter brukt til faking.

Statsforvalteren minner om at behandling av avløpsslam er å anse som avfallsbehandling. Dersom et slambehandlingsanlegg mottar eksternt avløpsslam eller annet biogass-substrat og har kapasitet til å behandle over 75 tonn *våttvekt*/døgn ved biologisk behandling, eller 100 tonn *våttvekt*/døgn ved kun anaerob utråtning, er aktiviteten omfattet av Industriutslippsdirektivet og BREF Waste Treatment (WT), jf. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 punkt 5.3 b).

Slambehandlingsanlegg som er omfattet av BREF WT må forholde seg til de forpliktende utslippsnivåene (BAT-AEL) for utslipp (både direkte og indirekte) til vann, samt utslipp til luft. BREF WT ligger her: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>

Slambehandlingsanlegg som kun behandler internt slam fra renseanlegget, samt mindre mengder septik fra tettbebyggelsen, vil ikke være omfattet av utslippsnivåer i BREF WT.

Remmendalen slambehandlingsanlegg mangler tillatelse til behandling og mellomlagring av slam. Statsforvalteren mottok 28.11.2025 søknad om ny utslippstillatelse for Remmendalen avløpsrenseanlegg, der slambebehandlingsanlegget inngår. Statsforvalteren vil stå stilling til om behandlingen er omfattet av IED i forbindelse med behandling av søknaden.

Resipientovervåkning

Statsforvalteren registrerer at Halden kommune sitt avløpssystem har utslipp til lokale resipienter i moderat – svært dårlig tilstand. Vi minner om at i gjeldende tillatelse, punkt 12.1, har Halden kommune krav om å sørge for overvåking av lokale effekter av utslippene i tilknytning til overløp og andre punkter med kjent risiko for utslipp, herunder de største overvannsutslippene. Overvåkingen skal skje i henhold til et dokumentert program og resultatene fra lokal overvåkning skal innarbeides i årsrapporten. Årsrapporten skal minst dokumentere forhold av betydning for det ytre miljø, herunder om overvåkningsresultater, jf. tillatelsens punkt 11.2.2.

Vi påpeker at det er kommunens ansvar å sørge for at dokumentasjon ihht. punkt 12.1 innarbeides i årsrapporten. Vi understreker at dersom resultater fra resipientovervåkingen og vurdering av disse ikke sendes inn ved neste års rapportering, vil det gis avvik på dette.

I henhold til tillatelsens punkt 12.2. skal Halden kommune i tillegg bidra forholdsmessig til miljøovervåkingen av Haldenvassdraget med Iddefjorden/Ringdalsfjorden samt Ytre Oslofjord

Halden kommune opplyser om at det har blitt tatt fire prøveserier på seks punkter i forbindelse med utslippssøknaden og prøver av bekker. I tillegg viser kommunen til overvåkning gjennomført av fagrådet ytre Oslofjord (NIVA), som var vedlagt egenkontrollrapporten. Kommunen opplyser om at data ikke er lagt inn i Vannmiljø av kommunen.

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at det i nye tillatelser blant annet stilles krav til at kommunen skal overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker vannforekomster og dokumentere om utslippene medfører forringelse eller at miljømål ikke nås. Det stilles videre krav til at vurdering av resultatene fra resipientundersøkelser etter vannforskriften skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført, som en del av årsrapporteringen. Alle overvåkingsdata registreres i databasen Vannmiljø (<https://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) etter at undersøkelsene er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Konklusjon

Halden kommune har ikke avvik fra krav i tillatelse eller forurensningsregelverket i rapporteringsåret. Halden kommune har mangelfull rapportering for 2025, ettersom innrapporterte tall for slambehandlingsanlegget ikke samsvarer. Dette er gjentakende mangler fra fjorårets rapportering. Statsforvalteren ser alvorlig på gjentakende feilrapportering om behandlingskapasitet ved slambehandlingsanlegget og forventer at innrapporterte tall kvalitetssikres tilstrekkelig før neste års rapportering.

Halden kommune har søkt Statsforvalteren om ny utslippstillatelse for Remmendalen avløpsrenseanlegg og slambehandlingsanlegg, mottatt 28.11.2025. Statsforvalteren har etterspurt ytterligere informasjon til søknaden, herunder resipientvurderinger og informasjon for å vurdere om anlegget er omfattet av IED.

Vi tar utover de ovennevnte kommentarene egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2025 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 5 300 kroner per egenkontrollrapport. For Halden kommune er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på to egenkontrollrapporter. Gebyret vil derfor utgjøre kroner 10 600.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Mabel Katrine Seland Trovum
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Anniken Kvam
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent